

Politikpapier

Introduktionsforløb og fuldtid til alle nyuddannede sygeplejersker

En af de største udfordringer i sundhedsvæsenet er mangel på sygeplejersker. Mange afdelinger har udfordringer med rekruttering af det nødvendige antal sygeplejersker, høj personaleomsætning på grund af opsigelser efter kort tids ansættelse og en lav andel af erfarne sygeplejersker og til gengæld mange nyuddannede. Det har konsekvenser for kvaliteten i sygeplejen til patienterne og for afdelingens økonomi.

Gode introduktionsforløb er en investering i rekruttering og fastholdelse af nyuddannede sygeplejersker, øget arbejdsglæde for både nyuddannede og erfarne sygeplejersker, højere kvalitet for patienterne og flere ressourcer til patienterne.

Dansk Sygeplejeråd har udarbejdet syv anbefalinger til en gode introduktionsforløb for nyuddannede sygeplejersker.

7 anbefalinger

Anbefaling 1

Alle sygeplejersker skal have et ordentligt introduktionsforløb på 1-2 år.

Alle nyuddannede sygeplejersker skal garanteres et godt og velplanlagt introduktionsforløb på 1-2 år, der giver en god overgang fra uddannelse til arbejdsmarked, uanset om deres første job er på et sygehus eller i en kommune.

Formålet er at sikre de nyuddannede faglig selvtilid gennem faglig støtte og mulighed for gradvis tilegnelse af viden og kompetencer i forhold til varetagelsen af opgaverne på den enkelte arbejdsplads.

Introduktionsforløbene bør tage afsæt i synlige, ensartede og forpligtende principper for introduktionsforløb på tværs af alle regioner såvel som på tværs af kommunerne. Det skal sikre høj kvalitet på baggrund af fælles viden om, hvad der virker godt.

Anbefaling 2

Nyuddannede skal flyde oven på normeringen i første del af ansættelsen.

Der skal være tid til at være ny og til at lære af erfarne sygeplejersker, og derfor skal der tages særlige hensyn i starten. I de første tre til seks måneder bør den nyuddannede flyde oven på normeringen i afdelingen, og ingen bør være alene ansvarlig sygeplejerske på arbejde i første del af ansættelsen.

Anbefaling 3

Alle nyuddannede sygeplejersker skal have en mentor

Alle nyuddannede sygeplejersker skal som del af deres introduktionsforløb have ret til en mentor det første år som sygeplejerske. Mentoren skal især hjælpe den nyuddannede med at håndtere overgangen til fuldt sygeplejefagligt ansvar i konkrete patientsituationer.

En mentor er en erfaren sygeplejerske, som eksempelvis er med første gang, hvor nyuddannede skal udføre en kompleks opgave som for eksempel at udskrive en patient eller have en samtale med en døende borger. Mentoren skal have tid til rådighed, så man som nyuddannet har mulighed for at stille spørgsmål og reflektere over situationer, som opleves som vanskelige eller følelsesmæssigt hårde.

Anbefaling 4

Ret til fuldtidsjob til alle nyuddannede sygeplejersker

Nyuddannede sygeplejersker skal som udgangspunkt ansættes på fuld tid det første år, så de også fremadrettet vælger at arbejde på fuldtid. Det burde ikke være nødvendigt at vælge deltid som følge af arbejdsbelastning og vagtsystemer.

Nyuddannede skal sikres arbejdsvilkår, hvor de oplever, at det er muligt og naturligt at arbejde på fuld tid. Det stiller krav til, at arbejdsgiverne tager ansvar for at skabe et sundt arbejdsmiljø med rimelige krav og forventninger, og hvor der tages særlige hensyn til nyuddannede sygeplejersker. Det forudsætter samtidig, at stillingerne slås op på fuld tid, og at den aftalte arbejdstid overholdes.

Anbefaling 5

Introduktionsforløbene skal tilrettelægges som læringsforløb, hvor man kommer bredt rundt i fagområdet og opgaver

Et godt introduktionsforløb skal betragtes som et læringsforløb, der bygger videre på grunduddannelsen. Man skal have mulighed for at prøve kræfter med mange forskellige sygeplejerskeopgaver, så man hurtigt får en bred viden og forståelse på tværs af et fagområde.

Det bør også omfatte indblik i hele patientforløbet på tværs af kommune, sygehuse og almen praksis, ligesom man bør have mulighed for korte introforløb andre steder i sundhedsvæsenet, så man hurtigt får indblik i helheden. Det er en erfaring, der ellers kan tage flere år at opnå.

Anbefaling 6

Der skal være synlige karriereveje for nyuddannede sygeplejersker, der matcher sundhedsvæsenets behov

Alle nyuddannede sygeplejersker skal som del af deres introduktionsforløb have et bredt indblik i mulige karriereveje, og inden for det første år skal den nyuddannede have en samtale med sin leder om ønsker til den fremtidige karriere, faglig udvikling og eventuel videre uddannelse.

Det skal medvirke til at gøre det attraktivt at forblive inden for faget og ansættelsesområdet, og samtidig bør det kobles til et systematisk fokus om at sikre de rette specialiserede kompetencer, der matcher sundhedsvæsenets behov.

Anbefaling 7

Introduktionsforløb skal kobles med generelle fastholdelsestiltag

Det er en forudsætning for gode introduktionsforløb, at der er tilstrækkeligt med erfarne sygeplejersker i afdelingen. Derfor skal arbejdspladserne samtidig arbejde med generelle fastholdelsestiltag.

Det handler bl.a. om et godt arbejdsmiljø og rimelig arbejdsbelastning, nærværende og faglig ledelse, gode karrieremuligheder og mulighed for kompetenceudvikling samt en løn, der matcher sygeplejerskernes kompetencer og indsats.

Data fra DSR Analyse blandt nyuddannede. Analysen er gennemført i oktober 2020.

- Ni ud af ti nyuddannet sygeplejerske har haft en introduktionsforløb. Heraf har 82 % haft et forløb på under 2 måneder. Det mest udbredte introduktionsforløb varer 3-4 uger, mens 3 % af de adspurgte har haft et forløb på mere end et halvt år.
- Cirka tre ud af fire har været undtaget fra normeringen i en periode. Heraf har 55 % været undtaget i en periode på 1-20 arbejdsdage og 31 % i en periode på 21-40 arbejdsdage.
- Cirka tre ud af fire har haft en tilknyttet mentor/vejleder, mens lidt mere end en ud af tre angiver at have fået særlig vejledning, når en kompleks opgave udføres første gang.
- En ud af tre vurderer, at introduktionsforløbet i høj grad har været tilstrækkeligt til at sikre en god intro til arbejdslivet.
- Mere end syv ud af ti nyuddannet sygeplejerske er ansat på fuldtid. Af de sygeplejersker, der arbejder på deltid, angiver mere end hver tredje, at det skyldes, at arbejdspresset på arbejdspladsen gør fuldtid for hårdt. Cirka en ud af syv angiver at være tilbudt en deltidsstilling, selv om de havde søgt en fuldtidsstilling.
- I gennemsnit har de nyuddannede sygeplejersker 3,2 times over- og merarbejde i løbet af en almindelig arbejdsuge.
- Lidt mere end hver tredje forventer at være i samme job om tre år, og cirka samme antal forventer ikke at være i samme job om tre år.
- Halvdelen af de nyuddannede sygeplejersker angiver, at de i mindre grad eller slet ikke har overblik over karrieremuligheder i forlængelse af deres nuværende stilling.